

Tak nám do portfólia americké firmy MXR přistál další, velmi sofistikovaný přírůstek. Tímto „parašutistou“ není nic menšího (i když právě jeho malé rozměry jsou chloubou výrobce) než naprosto plnohodnotný a všemi standardními ovladači vybavený **BASOVÝ KOMPRESOR**. Některé muzikanty může toto téma ponechat chladnými, ale my, kteří s podobnými výtvy přicházíme do styku v nahrávacích studiích, „my zavěříme: „Minikompressor na pódiu?“

MXR BASS COMPRESSOR

ČLOVĚK A MUZIKANT V JEDNÉ OSOBE nemusí být odborným znalcem, a přeci zná z doslechu některé legendární přístroje firmy MXR, které pracují s dynamikou signálu. Co třeba legendární DynaComp? Ten byl navržen tak, aby jeho obsluhu zvládli i jedinci, kteří nejsou technicky příliš erudovaní. Celý proces komprimace je prostě uložen pod jedinou funkci. Ačkoliv se to nezdá, i spousta profesionálních studiových zařízení byla v minulých letech koncipována podobným způsobem: dva, tři ovladače a dost. Časem pak vznikaly přístroje se složitějším ovládáním, ale zároveň s většími zvukovými možnostmi. Pokud mám k dispozici každý parametr, mohu vytvářet i velmi jemná nastavení a zvuk svého nástroje či nahrávky mnohem lépe prokreslit. S počtem nastavitelných funkcí však také rostou nároky na znalosti uživatele. Možná i proto spatřil světlo světa nový basový (nejen) kompresor M87.

■ CELÝ SVĚT V MALÉM...

Některé hudební veličiny označují M87 jako plnohodnotný studiový kompresor, který výrobce vtěsnal do krabičky velikosti efektu Phase 90. Díky možnostem ovládání a použité technologii pak tento studiový kompresor můžete s sebou „vláčet“ po koncertech vpodstatě do omrzení a mít tak dynamiku své hry vždy pod kontrolou. Ale dost slov kolem, pojďme se rovnou nahmatat do říše dynamiky. M87 je opravdu stejně velký jako jiné, běžné krabičky

od MXR. Pyšní se bílou až smetanovou barvou. Uživateli nabízí pět ovladačů umístěných na vrchní straně krabičky, naprosto typických pro téměř všechny druhy kompresorů. Dolní řadu potenciometrů tvoří Input a Output, přičemž Input zde supluje též chybějící funkci Threshold. Pomocí těchto ovladačů nastavujeme vstupní a výstupní hlasitost a úroveň komprese. Funkce Output je důležitá pro dorovnání úbytku hlasitosti, který vznikl kompresním procesem. Někdy bývá tato funkce označována jako Gain Make Up. Pokud jde o parametry kompresoru, je zde dále přepínatelné Ratio s kompresním poměrem 4:1, 8:1, 12:1, 20:1 a obě časové konstanty obálky: Attack a Release. Ty jsou pro správný chod kompresoru naprosto nezbytné. Funkcí Attack uhlazujeme a změkčujeme razanci nástupu tónů. Zbytečné špičky signálu jsou tak komprimovány v poměru nastaveném funkcí Ratio. Release naopak kontroluje rychlost (přirozenost) dozívání signálu. O útlumu informuje

uživatele desetistupňová, barevně diferenciovaná LED diodová stupnice Gain Reduction umístěná v horní části vrchní desky mezi funkcemi Release a Attack. Dle stupňů komprimačních poměrů funkce Ratio indikuje i tato stupnice od -1 dB až do -20 dB. Aktivace efektu je prováděna pomocí standardního kovového spínače. Aktivitu přístroje indikuje modrá LED nad spínačem. Na levé boční straně je jackový výstup, na pravé vstup a napájecí zdířka pro napáječ Power Brick. Spodní deska je opatřena protiskluzovými podložkami a po jejím odšroubování se dostaneme k šachtě s devítivoltovou baterií. Uvnitř samotného efektu probíhá proces, který výrobce označil zkratkou CHT™. Jedná se o Constant Headroom Technology. Tento proces by měl udržovat stálou dynamiku a čistotu tónu. Stálá dynamika je pak zárukou plného a pevného tónu. M87 je True Bypass, tedy pokud je přístroj vypnut, signál neprochází skrz elektroniku a nedochází tak k jeho degradaci.

■ PŘI PROCESU...

„Jsem fandou komprese a tahle krabice zabíjí“. Tuto větu nepronесl nikdo menší než basový mág, virtuoz a šílenec vybroušených pražců a licků Billy Sheehan. Ani další osoby zvukových jmen nešetří chválou, takže na této mašině asi skutečně něco bude.

Zpočátku jsem se pokoušel někde získat informace, o jaký typ kompresoru se vlastně jedná. Je to rychlý F.E.T., či VCA? Je to analog či digitál? Optika to samozřejmě nebude už podle vysokých hodnot Ratia. Výrobce to však nikterak nekomentuje. Osobně si myslím, že půjde nejspíše o F.E.T. kompresor, který se velmi hodí k rychlému zpracování individuálního nástrojového signálu. Po propojení aparátu s nástrojem se mi rosvítila celá barevná stupnice attenuace. Jen v rychlosti bych vysvětlil, co tato škála vlastně měří, protože na některých prodejních webech jsou napsány nesmysly. Tedy: při kompresi očesáváte ze signálu část špiček a tento zahlazujete. No, a právě ta část, kterou zpracováváte, se objevuje na stupnici jako útlum. Stupnice tedy měří, kolik signálu jste ubrali kompresí (limitací). Na profi přístrojích jsou attenuační metry většinou červené barvy a pohybují se zprava doleva, tedy obráceně, než všechny ostatní míry. Zde to funguje úplně stejně, jen LED jsou vícebarevné (zelené, žluté a jedna červená).

Všechny parametry jsem ponechal na dvanácti hodinách. Je to nejlepší výchozí pozice pro testování. Ratio jsem potom nastavil na 8:1. Měl jsem zapojenou basu. Po zapnutí efektu se jakoby nic nedělo. Pouze, když jsem hodně přitlačil a akcentoval vrchní tóny, na stupnici problikávaly LED mezi -1 a -3. Samotnou kompresi jsem téměř neslyšel a mezi efektovaným a neefektovaným signálem byl minimální rozdíl. Pohrával jsem si chvíli s časovými konstantami Release a Attack. Funkce Release

je ve zvuku výrazně slyšitelná, zatímco Attack s jeho krátkými časy jsem téměř nepostřehl. Po chvíli laborování jsem si všiml, že pokud přidám Input a zesílím tak vstupní signál, stane se celý komprimační proces výraznějším. Á, tady zase někdo nečetl manuál. Funkce Threshold je totiž integrována do funkce Input. Tento způsob řešení tedy opravdu používají F.E.T. kompresory. Když jsem pomocí Inputu zvýšil úroveň vstupního signálu a zároveň i práh komprese, stal se celý komprimační proces mnohem výraznějším. Úbytek signálu vzniklý komprimací jsem nakonec dorovnal pomocí funkce Output.

M87 je koncipován tak, že poměry 4:1 a 8:1 jsou kompresí a 12:1 a 20:1 už limitací. Musím se přiznat, že mi rozdíl mezi těmi-

- Distributor: **Warwick Music Equipment Trading (Praha CZ) s.r.o.**
Spálená 23, 110 00 Praha 1
tel.: 224-932-381
info@warwick.cz, www.warwick.cz
- Doporučená cena: 7 149,- Kč
- www.jimdunlop.com

to nastaveními nepřišel nikterak výrazný. Naopak mne udivilo, že je nástroj méně efektovaný při kompresi než při tvrdé limitaci. Když jsem během hry přepnul z jednoho kompresního poměru na druhý, přístroji chvíli trvalo, než se signál znovu upravil do nových parametrů. V tomto okamžiku došlo ke nevábnému skokovému zesílení signálu. To mi radost neudělalo. Podobně se chovají některé digitální procesory. Nakonec se mi ale podařilo nastavit zvuk tak, že byl nejen vhodně zkomprimovaný, ale nepumpoval a nehoupal se. Parametrem Release se dá dobře nastavit ozev dalšího tónu a to je velmi důležité pro přirozenost a tloušťku celkového zvuku. Hlasitost jsem pak dotlačil funkcí Output. Jen z LED stupnice jsem byl maličko nespůj. Jako by vůbec nereagovala na nastavení kompresního poměru. Spolehlivě však pracovala s parametrem Input a reagovala na změny v časových konstantách (hlavně v Release). Možná to přesně tak výrobce myslel a já jsem jen v zajetí železných zvyků od studiových přístrojů. Pokud se míra komprese u M87 příliš nepřehání a přístroj je nastaven tak, aby zpracovával jen přebytečné signálové špičky, je to nejpřirozenější a funguje to skvěle. Při nastavení vyššího thresholdu je pak komprese slyšitelná. To ale u všech kompresorů. Přístroj jsem zkoušel ještě s kytarou. Díky předchozím zkušenostem s baskytarou jsem volil raději jemnější nastavení. I když je kytara choulostivější, podařilo se mi vytvořit škálu pék-ných, jemných kompresí, které posilovaly zvuk, ale zároveň ho nedeformovaly. Srovnával jsem takto vytvořený zvuk se zvukem přes DynaComp. Náš M87 produkuje jemnější a vycizelovanější zvuk. Chicken Pickin ale uděláte také. DynaComp je zase harmonicky bohatší, jako by do zvuku něco přidával. Oba druhy zvuků mají své klady. Asi po hodině práce s M87 jsem již přesně věděl, co od něho mohu čekat i chtít. Je to malý, spolehlivý, tichý a snadno přenosný kompresor s plnohodnotným ovládáním, který se vejde do pedalboardu. Myslim, že to není málo!

S kvalitami, funkcemi a zvukovými vlastnostmi efektu MXR Bass Compressor se můžete seznámit například také shlédnutím oficiálního videa firmy Dunlop a baskytaristy Darryla Anderse: <http://www.youtube.com/watch?v=jHJPS6Rvwkc>

